

Отчет за финансовото състояние

	Пояснение	31 декември 2018 хил. лв.	31 декември 2017 хил. лв. Преизчислен	1 януари 2017 хил. лв. Преизчислен
Активи				
Инвестиционни имоти	5	63,388	42,197	-
Имоти, машини и съоръжения	6	34,329	35,061	41,233
Нематериални активи	7	577	320	1,258
Дългосрочни финансови активи	8	53	53	53
Отсрочени данъчни активи		-	-	833
Общо нетекущи активи		98,347	77,631	43,377
Търговски и други вземания	11	89,844	77,932	92,952
Материални запаси	10	4,164	4,252	4,496
Предплатени услуги		865	789	871
Пари и парични еквиваленти	12	10,644	19,498	15,736
Общо текущи активи		105,517	102,471	114,055
Общо активи		203,864	180,102	157,432
Собствен капитал				
Акционерен капитал	13.1	4,722	4,722	4,722
Резерви	13.1	69,381	56,755	32,181
Натрупана загуба		(34,339)	(30,659)	(29,007)
Общо собствен капитал		39,764	30,818	7,896
Пасиви				
Обезщетения при пенсиониране	16	6,278	7,480	7,371
Заеми и финансов лизинг	14	10,032	-	-
Финансиране	15	996	1,520	1,611
Отсрочени данъчни пасиви	9	4,819	2,729	-
Общо нетекущи пасиви		22,125	11,729	8,982
Търговски и други задължения	17	137,939	128,914	128,860
Финансов лизинг	14	344	5,867	8,473
Финансиране и приходи за бъдещи периоди	15	1,163	1,117	1,563
Обезщетения при пенсиониране	16	2,529	1,657	1,658
Общо текущи пасиви		141,975	137,555	140,554
Общо пасиви		164,100	149,284	149,536
Общо собствен капитал и пасиви		203,864	180,102	157,432

Съставил:

/Анна Желева/

Дата: 27.01.2019

Изпълнителен директор:

/Деян Дънешки/

Завършил съгласно одиторски доклад от 10.05.2019 г.

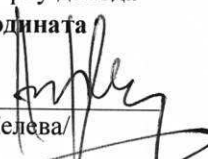
Матий Апостолов, управител и регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Поясненията към финансовия отчет от стр. 6 до стр. 48 представляват неразделна част от него.

Отчет за печалбата или загубата за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2018 хил. лв.	2017 хил. лв. Презчислен
Приходи от дейността	18	104,583	104,626
Други приходи	19	53,281	47,182
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	5	5,078	9,976
Печалба от продажба на нетекущи активи	20	719	870
Разходи за материали	21	(7,375)	(8,151)
Разходи за външни услуги	22	(41,761)	(41,937)
Разходи за амортизация	6, 7	(2,618)	(4,403)
Разходи за персонала	23	(101,453)	(97,490)
Отчетна стойност на продадените стоки		(925)	(1,468)
Изменение на запасите от продукция		86	43
Други разходи за дейността	24	(11,834)	(10,460)
Загуба от оперативна дейност		(2,219)	(1,212)
Финансови разходи	25	(456)	(162)
Финансови приходи	25	85	632
Загуба преди данъци		(2,590)	(742)
Разходи за данък върху дохода	26	(727)	(910)
Нетна загуба за годината		(3,317)	(1,652)

Съставил:
 /Анна Желева/

Дата: 27.03.2019 г.

Изпълнителен директор:

 /Деян Динешки/

Заверил съгласно одиторски доклад от 10.05.2019 г.

Марин Антонов, управител и регистриран одитор отговорен за одита
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2018 хил. лв.	2017 хил. лв. Преизчислен
Нетна загуба за годината	(3,317)	(1,652)
Друг всеобхватен доход :		
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:		
Преоценка на нефинансови активи	15,283	28,720
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	16 (1,253)	(1,415)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	9 (1,403)	(2,731)
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	12,627	24,574
Общо всеобхватен доход за годината	9,310	22,922

Съставил:

/Анна Желева/

Дата: 27.03.2019 г.

Изпълнителен директор:

/Деян Денешки/

Заверил съгласно одиторски доклад от 10.05.2019 г.

Марий Ангелов, управител, регистриран одитор отговорен за одита
 Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

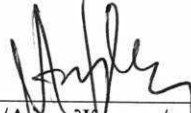
Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в хил. лв.

	Акцио- нерен капитал	Резерви	Натрупана загуба	Общо
Салдо към 1 януари 2018 г. (преизчислено)	4,722	56,755	(30,659)	30,818
Ефект от МСФО 9 (пояснение 3.1)	-	-	(363)	(363)
Салдо към 1 януари 2018 г. (преизчислено)	4,722	56,755	(31,022)	30,455
Загуба за годината	-	-	(3,317)	(3,317)
Друг всеобхватен доход	-	12,627	-	12,627
Общо всеобхватен доход за годината	-	12,627	(3,317)	9,310
Други промени в капитала	-	(1)	-	(1)
Салдо към 31 декември 2018 г.	4,722	69,381	(34,339)	39,764

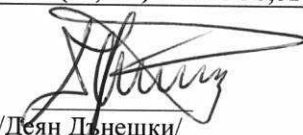
Всички суми са представени в хил. лв.

	Акцио- нерен капитал	Резерви	Натрупана загуба	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	4,722	32,181	(35,274)	1,629
Ефект от корекция на грешки (пояснение 4.20)	-	-	6,267	6,267
Салдо към 1 януари 2017 г. (преизчислено)	4,722	32,181	(29,007)	7,896
Загуба за годината	-	-	(1,652)	(1,652)
Друг всеобхватен доход	-	24,574	-	24,574
Общо всеобхватен доход за годината	-	24,574	(1,652)	22,922
Салдо към 31 декември 2017 г. (преизчислено)	4,722	56,755	(30,659)	30,818

Съставил:
 /Анна Желева/

Дата: 27.03.2019 г.

Изпълнителен директор:

 /Деян Денешки/

Заверил е специален одиторски доклад от 10.05.2019 г.

Мария Христова, управител и регистриран одитор отговорен за одита

Грант Торнтон ООД София

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2018 хил. лв.	2017 хил. лв. Прензчислен
Оперативна дейност		
Загуба след данъци	(3,317)	(1,652)
Разходи за данък върху дохода	727	910
Загуба преди данъци	(2,590)	(742)
<i>Корекции за:</i>		
Разходи за амортизации	2,618	4,403
Приходи от финансираня на нетекущи активи	(279)	(58)
Обезценка на вземания	350	(520)
Провизия за обезщетения при пенсиониране	922	992
Начислени, но неплатени възнаграждения	(296)	(298)
Финансови разходи	456	162
Финансови приходи	(85)	(632)
	1,096	3,307
Изменение на търговски и други вземания и разходи за бъдещи периоди	(11,988)	15,102
Изменение на материални запаси	88	244
Изменение на търговски и други задължения	1,439	(12,210)
Парични наличности получени от основна дейност	(9,365)	6,443
Платени лихви	(156)	(151)
Получени лихви	59	204
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(9,462)	6,496
Инвестиционна дейност		
Покупка на имоти, машини и съоръжения	(2,155)	(1,026)
Покупка на нематериални активи	(532)	(106)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	746	1,004
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(1,941)	(128)
Финансова дейност		
Получен заем	8,436	5,867
Изплатен заем	(5,867)	(8,473)
Плащания по финансов лизинг	(20)	
Нетен паричен поток от финансова дейност	2,549	(2,606)
Нетна промяна на пари и парични еквиваленти	(8,854)	3,762
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	19,498	15,736
Пари и парични еквиваленти към 31 декември	10,644	19,498

Съставил: _____

/Анна Желева/

Дата: 27.03.2019 г.

Изпълнителен директор: _____

/Даян Динешки/

Заверен от Главно одиторско доклад от 10.05.2019 г.

Мартин Апостолов, управител, регистриран одитор отговорен за одита
 Грант Торнтон одиторско дружество

Рег. № 032

ГРАНТ ТОРНТОН ООД

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

“Български пощи” ЕАД (“Дружеството”) е еднолично акционерно дружество със 100 процента държавно участие, регистрирано с дело №34240/1992 година от Софийски Градски Съд в съответствие с Търговския Закон на Република България. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 121396123.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е град София, ул. “Акад. Ст. Младенов” 1, бл. 31.

Към 31 декември 2018 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав Никола Ангелов Шерлетов, Деян Стоянов Дънешки и Емилия Димитрова Фачева. Дружеството се представлява от изпълнителния директор Деян Стоянов Дънешки.

Основната дейност на Дружеството е изграждане, използване и поддържане на националната пощенска мрежа, предоставяне на вътрешни и международни пощенски услуги, парично-преводна и разплащателна дейност, отпечатване и разпространение на пощенски марки и документални книги под контрол и др.

Дружеството извършва своята дейност чрез едно централно управление, пет регионални управления със седалища в София, Плевен, Варна, Бургас и Пловдив и две специализирани поделения (Българска филателния и нумизматика и EMS/ БУЛПОСТ), както и 2,980 броя пощенски станции из цялата страна.

Към 31 декември 2018 г. средно-списъчният брой на персонала е 9,024 служители.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е изготвен на базата на предположението, че Дружеството е действащо предприятие и ще продължава своята дейност в обозримо бъдеще. За 2018 г. Дружеството отчита нетна загуба 3,317 хил. лв. Към 31 декември 2018 г. текущите пасиви надвишават текущите активи с 36,458 хил. лв. Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породи съществено съмнение относно възможността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране. Въпреки това от Дружеството се очаква да продължи да функционира като действащо предприятие поради прилагането на редица мерки, описани в „Стратегия за развитие на „Български пощи“ ЕАД за периода 2016-2020 година“, одобрена от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията на 26.02.2018 г.

Тези мерки имат за цел както оптимизиране на разходите и ресурсите, така и повишаване на приходите и подобряване на конкурентноспособността и включват:

- „Български пощи“ ЕАД ще формира нови източници на приходи чрез бързото и изпреварващо внедряване на нови или трансформиране на съществуващи продукти, автоматизиране на процеси и привличане на нови групи клиенти.
- Предвид бурното развитие на електронната търговия, много добри финансови резултати могат да се получат от подобряване и внедряване на нови софтуерни решения в дейността на СП EMS/Булпост.
- На базата подобряване ефективността от ползването на недвижимите имоти се очаква нарастване на приходи от продажба на неоперативни активи и от наеми.
- „Български пощи“ ЕАД има изготвена инвестиционна програма за модернизация. За изпълнението ѝ през следващите години се предвижда ползването на собствени средства и привличане на ефективни форми на външно финансиране, включително кандидатстване за усвояване на натрупаните средства във Фонда по качество на ВПС. Дружеството ще продължи своите усилия по привличане на финансиране по линия на ЕС за изпълнение на проекти в приоритетни сфери.
- Дружеството е набелязало мерки за оптимизиране на разходите, при търсене на гъвкави форми за ползване на активи в зависимост от развитието на бизнеса, под форма на наеми, лизинг и др. В допълнение ще се търсят алтернативни методи за предоставяне на услугите, например, чрез мобилни пощенски станции или при условията на франчайзинг, там където не е рентабилно обслужването на населените места посредством стационарни пощенски станции.
- Защита на основния бизнес (кореспондентски пратки, малки пакети, колетти, куриерски услуги, парични преводи) и развитие на иновативни услуги: определяне на правилното портфолио от услуги посредством осъвременяване и усъвършенстване на предлаганите услуги чрез добавяне на нови характеристики и внедряване на нови услуги.
- Постигане на ефективност и пазарен растеж чрез дигитализация на дейностите: подобряване на ефективността и ефикасността на процесите на всички нива и използване на съвременните технологии при разработването на нови услуги, отговарящи на пазарните изисквания; и др.

Предстои да бъдат променени условията за получаване на компенсацията за универсалната пощенска услуга от държавния бюджет. От 2020 г. „Български пощи“ ЕАД се очаква да получава авансово компенсацията за изпълнение на финансово неизгодни дейности от „Задължителния пакет“ - т.нар. универсална пощенска услуга, а не както досега - две години след като дружеството е направило разходите. Това е една от основните промени в Закона за пощенските услуги, които бяха одобрени през април 2019 г. от Министерски съвет и се очаква да бъдат гласувани в Народното събрание през 2019 г.

Съответно ръководството счита, че въз основа на направените планове за бъдещото развитие на Български пощи ЕАД и одобрените стратегически мерки ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се предприемат съществени промени в дейността на Дружеството.

3. Промени в счетоводната политика

3.1 Общи положения

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г.:

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Новият стандарт заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване” и въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи, както и нов модел на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансови активи.

При прилагането на МСФО 9 Дружеството е използвало преходното облекчение и е избрало да не преизчислява предходни периоди. Не са възникнали съществени разлики от прилагането на МСФО 9, във връзка с класификация, оценяване и обезценка. Променен е моделът на обезценка на финансовите активи от категорията вземания, отчитани по амортизирана стойност, като е възприет модела на очакваните кредитни загуби. Дружеството прилага опростен подход за признаване на очакваните кредитни загуби, тъй като те не съдържат съществен компонент на финансиране.

Прилагането на МСФО 9 е засегнало следните области:

Текущи финансови активи	Оценъчна категория		Ефекти от прилагане на МСФО 9		
	Финансови активи съгласно МСС 39	Финансови активи съгласно МСФО 9	Салдо 31 декември 2017 г. МСС 39	Очаквани кредитни загуби	Салдо 1 януари 2018 г. МСФО 9
Търговски и други вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти по амортизирана стойност	57,830	(403)	57,427

Моделът на очакваните кредитни загуби има ефект върху търговските вземания на Дружеството. Натрупаната загуба от обезценка на търговски вземания към 31 декември 2017 г. се равнява с началното салдо на натрупаната обезценка към 1 януари 2018 г., както следва:

	Обезценка на търговски и други вземания хил. лв.
Обезценка към 31 декември 2017 г. – изчислена съгласно МСС 39	1,381
Суми на очаквани кредитни загуби, признати в натрупана загуба	403
Обезценка към 1 януари 2018 г. – изчислена съгласно МСФО 9	1,784

Ефектът от прилагането на МСФО 9 се е отразил на натрупаната загуба на Дружеството, както следва:

	Ефект от прилагане на МСФО 9 хил. лв.
Натрупана загуба към 31 декември 2017 г.	(30,659)
Суми на очаквани кредитни загуби, признати в натрупаната загуба	(403)
Отсрочен данъчен актив във връзка с начислени очаквани кредитни загуби	40
Натрупана загуба към 1 януари 2018 г. след ефект от МСФО 9	(31,022)

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” и свързаните разяснения към МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (наричан по-нататък МСФО 15) заместват МСС 18 „Приходи”, МСС 11 „Договори за строителство”, както и няколко разяснения свързани с приходите. Новият стандарт е приложен ретроспективно без преизчисление, като няма промяна в натрупаната загуба към 1

януари 2018 г. В съответствие с преходните разпоредби, МСФО 15 е приложен само към договори, които не са приключени към 1 януари 2018 г.

Прилагането на МСФО 15 засяга главно следните области, приложими за Дружеството, но те не са довели до преизчисления:

- разходи за сключването на договор, свързани с комисионни възнаграждения
- обременяващи договори
- многокомпонентни сделки
- предоставени от Дружеството услуги, свързани с дългосрочни договори с клиенти

КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Разяснението дава насоки как да се отчитат авансови постъпления или плащания съответно на непарични активи или непарични пасиви преди дружеството да е признало свързания с тях актив, разход или приход. Датата на сделката за целите на определяне на обменния курс е датата на първоначалното предплащане за непаричен актив или за пасив по отсрочени приходи. Ако има няколко авансови плащания или постъпления, за всяко отделно плащане се определя дата на сделката.

Дружеството е приложило и следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2018 г., но те нямат ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., приети от ЕС

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 16 „Лизинг” в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите. Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и ‘право за ползване на актив’ за почти всички лизингови договори. МСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но не очаква промени в резултат на прилагането на новия стандарт, защото Дружеството е лизингополучател по договори за наем на офиси и помещения, които се считат за краткосрочни към 31 декември 2018 г. Договорите за финансов лизинг, по които е Български пощи ЕАД е лизингополучател остават с непроменено отчитане, както и договорите за наем на помещения, където Дружеството се явява лизингодател.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане – в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или прекласифицира позиции във финансовия отчет.

4.3 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези

сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

От 1997 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към германската марка, а в последствие към еврото (EUR). Обменният курс е $BGN\ 1.95583 = EUR\ 1$.

4.4 Финансови инструменти

4.4.1 Финансови активи съгласно МСФО 9, считано от 01.01.2018 г.

Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата.

Последващо оценяване на финансовите активи от категорията дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва, намалена с провизията за обезценка. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория паричните средства и търговските и други вземания, които преди са били класифицирали като „кредити и вземания“ в съответствие с МСС 39.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност и продажбата на стоки. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Обезценка на дълговите инструменти по амортизирана стойност

Новите изисквания за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“, който замества „модела на понесените загуби“, представен в МСС 39.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват търговските и други вземания, класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност, както и паричните средства.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби използвайки матрица на провизиите. Използваната информация за ориентиран към бъдещето модел за признаване на очакваните загуби във връзка с търговските вземания се основава на профилите на плащанията по извършени продажби за минали периоди преди 1 януари 2018 г., както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Тази категория съдържа инвестициите в капиталови инструменти. Дружеството има инвестиция в „Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД и не е направило неотменим избор да я отчита по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Съгласно МСС 39 инвестицията е била оценена по себестойност, намалена с разходи за обезценка, тъй като се е считало, че нейната справедлива стойност не може да бъде оценена по надежден начин.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез

котирувани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват търговски и други финансови задължения. Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата. Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

4.4.2 Финансови инструменти съгласно МСС 39, до 31.12.2017 г.

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата на редове „Финансови разходи” или „Финансови приходи”, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен. Вземанията се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата на ред „Други разходи”.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в отчета за печалбата или загубата и се отразява в корективна сметка намаляваща вземанията. Когато последващо събитие намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява през отчета за печалбата или загубата.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са не-деривативни финансови активи които са предназначени като такива на разположение за продажба и не са класифицирани в никоя от предходните категории. Инвестиции на Дружеството в капитала на други дружества под 20% се класифицират като финансови активи на разположение за продажба. След първоначално признаване те се оценяват по историческа стойност тъй като не се търгуват на активен пазар.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват облигационен заем, банкови овърдрафти, търговски заем, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Заемите и банковите овърдрафти са взети с цел подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването им. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционер, се признават, когато дивидентите са одобрени с Протокол от взето решение на акционера.

4.5 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка. Активите също така съдържат преоценки по коефициентния способ, извършвани за периода 1992 – 2001 година въз основа на действащото тогава законодателство, при което е формиран преоценъчен резерв. Резултатът от преоценките извършени до края на 2001 година е отразен във финансовия отчет като преоценъчен резерв. Когато преоценените активи се продадат или отписват, сумите включени в преоценъчния резерв се рекласифицират в неразпределената печалба / натрупана загуба.

Цената на придобиване включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, както и всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството. Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви. Закупен

софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините и съоръженията се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на активи и в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, се капитализират в съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи за ежедневно обслужване на активите се признават в отчета за печалбата или загубата като разход в момента на възникването.

Амортизацията се начислява в отчета за печалбата или загубата на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, машините, съоръженията и оборудването, които се отчитат отделно, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

• сгради	25 години
• съоръжения и оборудване	25 години
• машини	3 години
• леки автомобили	4 години
• други транспортни средства	10 години
• стопански инвентар	7 години
• компютри	2 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности, в случай че не са несъществени, се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

4.6 Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 500 лева.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в отчета за печалбата или загубата в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в отчета за печалбата или загубата на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

• софтуер	2 години и 7 години
• лицензи и права на ползване	7 години
• търговски марки	7 години.

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив. Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг. Наетите активи не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

4.7 Инвестиционни имоти

Дружеството отчита като инвестиционни имоти земи и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти”.

4.7.1 Обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя всяка година по едно и също време.

Възстановимата стойност на актив или на обект, генериращ парични потоци (ОГПП), е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния за актива риск. За актив, който не генерира самостоятелно парични постъпления, възстановимата стойност се определя за групата активи, генерираща парични постъпления, към която той принадлежи.

Корпоративните активи на Дружеството не генерират отделни парични потоци. Ако има индикации, че корпоративен актив може да е обезценен се определя възстановимата стойност за ОГПП, към който корпоративния актив принадлежи.

Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в отчета за печалбата или загубата. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално.

Загуба от обезценка, призната в предходни периоди, се проверява на всяка отчетна дата за индикации, че загубата е намалена или вече не съществува. Загуба от обезценка се възстановява обратно, ако е имало промяна в приблизителните оценки, използвани за определяне на възстановимата стойност. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

Нетекучи активи, или групи за изваждане от употреба, съставени от активите и пасивите, чиято стойност се очаква да бъде възстановена основно чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба, са класифицирани като държани за продажба. Непосредствено преди класифициране като държани за продажба, активите или компонентите на група за изваждане от употреба, се оценяват в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. След това обикновено активите, или групата за изваждане от употреба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба.

4.8 Материални запаси

Материалните запаси включват стоки, продукция и незавършено производство. Те се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се отчита на принципа на средно претеглена цена за материали и незавършено производство. В случая на произведена продукция, себестойността също така включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Тези разходи се разпределят върху продукцията на базата на нормален производствен капацитет.

Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

4.9 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.10 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции. Резервите включват общи резерви, други резерви и преоценъчни резерви (вижте пояснение 13).

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от едноличния акционер преди края на отчетния период.

Всички транзакции с едноличния собственик на Дружеството се представят отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.11 Доходи на персонала

4.11.1 Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в отчета за печалбата или загубата текущо.

4.11.2 Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България, както и в съответствие с колективния трудов договор за периода на неговото действие. Съобразно разпоредбите на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати. В случай, че работникът или служителът има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни brutни работни заплати. В допълнение, съгласно изискванията на колективния трудов договор, при прекратяване на трудов договор на служител при пенсиониране Дружеството е задължено да изплати обезщетение в размер от 2 до 12 brutни работни заплати съобразно стажа на съответния служител.

Към датата на отчета ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В пояснение 16 е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката му. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения и разходите за трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“ в отчета за печалбата или загубата.

4.11.3 Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирало ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

4.11.4 Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

4.12 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

Провизията за разходи по реструктуриране се признава, когато Дружеството има одобрен подробен формален план за реструктуриране и реструктурирането е започнало, или е обявено публично. Бъдещи оперативни разходи не се провизират.

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните ползи за Дружеството от договора са по-ниски от неизбежните разходи за изпълнение на задълженията по договора. Тази провизия се оценява по настоящата стойност на по-ниското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, Дружеството признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в пояснение 30.

4.13 Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от стоки и услуги са представени в пояснение 18.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. идентифициране на договора с клиент
2. идентифициране на задълженията за изпълнение
3. определяне на цената на сделката
4. разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Дружеството признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Дружеството удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Приходите от дейността се състоят от:

4.13.1 Приходи от услуги

Приход от пощенски услуги се признава в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Счетоводното отчитане на приходите, получени в резултат от обичайната дейност на Дружеството – извършване на пощенски услуги, се осъществява чрез номенклатура от счетоводни сметки, структурирани съгласно изискванията на Закона за пощенските услуги.

Приходите от предоставени пощенски услуги на чуждестранни пощенски компании се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги съгласно практиката на Всемирния пощенски съюз и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят. Доставка и транспорта на международни писма, колет и експресна поща се придружават от съответната международна документация. Поради значителното забавяне на финално одобрените взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги съгласно практиката на Всемирния пощенски съюз, начислените от Дружеството приходи и разходи предоставени/получени пощенски услуги на/от чуждестранни пощенски компании могат значително да се различават от финално одобрените и платени суми.

При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. Приходите се признават в текущия период пропорционално на възникналите разходи за извършване на услугата. Останалата част от прихода се отлага за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата.

При размяна на непарични активи или услуги като приход се отчита справедливата стойност на заменения актив.

4.13.2 Продажба на стоки и готова продукция

Приходите от продажбата на стоки и готова продукция, в хода на нормалната дейност, се признават, когато Дружеството е прехвърлило на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажби на стоки на консигнация се признават, след като стоките бъдат продадени от консигнанта на трети лица.

4.13.3 Приходи от комисиони

Когато Дружеството действа в качеството си на агент, а не на принципал по дадена транзакция, признатият приход е нетната сума на комисионата получена от Дружеството.

4.13.4 Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалбата или загубата по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.13.5 Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране) когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането, и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

А) Прогнозна компенсация, за понесената несправедлива финансова тежест от задължението за предоставяне на универсалната пощенска услуга

Български пощи ЕАД има право да получава компенсация на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга съгласно Закона за пощенските услуги и Директива 2008/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО. Процедурата за получаване на финансирането е описана в чл. 29 и 29а на Закона за пощенските услуги и Методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга, приета с ПМС № 199 от 11.07.2011 г., обн. ДВ. бр.55 от 19 юли 2011 г.

Финансиране, получено под формата на компенсация на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга, се признава като приход на систематична база в същия период в който са възникнали нетните разходи на база на съществуващата методика за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга.

Б) Компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес “изплащане на пенсии“

Съгласно чл. 92б, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, извършването на обществената услуга по изплащане на пенсии на територията на цялата страна е възложено на Български пощи ЕАД за срок от 10 години, считано от 1 юли 2016 г. За извършването дейност дружеството получава компенсация за нетните разходи, представляващи несправедлива финансова тежест, определени съгласно механизма, установен в приложението към чл. 92, ал. 3 от Наредбата. Ежегодно, в срок до 31 май, Дружеството изготвя и представя на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията обобщен годишен доклад за действително направените нетни разходи, както и за разходите за инвестиции, за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии през предходната година, определени в съответствие с изискванията на механизма. Докладът съдържа и размера на исканата компенсация за нетните разходи, представляващи несправедлива финансова тежест. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията ежегодно назначава независим одитор за проверка за съответствие на данните от внесения доклад и размера на исканата компенсация с определения в Наредбата механизъм за изчисляване на нетните разходи. В срок до три месеца от представянето на обобщения годишен доклад, изготвен от „БП“ ЕАД,

министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията, въз основа на мотивиран доклад на одитора, определя със заповед размера на компенсацията, дължима за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсии чрез пощенските станции, за предходната година.

Финансиране, получено под формата на компенсация за предоставяне на услугата от обществен интерес "изплащане на пенсии", се признава като приход през годината, в която е взето решение на МТИТС за определяне на размера на компенсацията за предходната година.

4.14 Отчитане на лизинговите договори

4.14.1 Отчитане на лизинговите договори, по които Дружеството е лизингополучател

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на Дружеството по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг. Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Лизинг на земя и сгради се класифицира по отделно, като се разграничават компонентите земя и сгради пропорционално на съотношението на справедливите стойности на дяловете им в лизинговия договор към датата, на която активите са признати първоначално.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, например разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

4.14.2 Отчитане на лизинговите договори, по които Дружеството е лизингодател

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата за съответния отчетен период.

4.15 Разходи

Оперативните разходи се начисляват в момента на тяхното възникване.

Отсрочените разходи се отчитат както следва:

- разходите за униформено облекло се разсрочват в зависимост от определения срок на употреба съгласно Наредбата за безплатно работно и униформено облекло. Униформеното облекло със срок на употреба една година се отчита на разход за годината в която е получено (съобразно изискванията на Наредбата).
- разходът за рециклиране на пощенски клейма се признава на систематична база за две години.
- другите видове отсрочени разходи се признават в отчета за печалбата или загубата в зависимост от характера им и периода за който се отнасят.

4.16 Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства и печалба от операции в чуждестранна валута. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължението, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за провизии, и загуби от операции в чуждестранна валута. Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в отчета за печалбата или загубата, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база.

4.17 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.18.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция. Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.18 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.19.

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди ако преразглеждането оказва влияние и на бъдещите периоди.

4.18.1 Значими преценки на ръководството при определяне на прихода от компенсиране на несправедливата финансова тежест за задължението за извършване на универсалната пощенска услуга

Дружеството определя размера на прихода от компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършване на универсалната пощенска услуга въз основа на изискванията описани в Закона за пощенските услуги (ЗПУ) и Методиката за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга, приета с ПМС № 199 от 11.07.2011 г., обн. ДВ. бр.55 от 19 юли 2011 г. Съгласно чл. 29а от ЗПУ кандидатстването за компенсация и определянето на размера ѝ става, чрез прилагане на конкретни изчисления, съгласно Методиката и за предходната финансова година. На база на прогнози Дружеството е отчетло приход за компенсиране на УПУ през 2018 г. в размер на 21,449 хил. лв. До датата на съставяне на финансовия отчет Дружеството е спазило всички нормативни изисквания и е представило на КРС „Намерение за кандидатстване за компенсация на несправедливата финансова тежест от извършване на УПУ за 2018 г.“

4.18.2 Отчитане на приходите и разходите от участието в съвместна дейност

Ръководството е анализирано участието си в Консорциум ДЗЗД „Винетни стикери 12 – 17“ и го е класифицирало като „съвместна дейност“ съгласно МСФО 11 „Съвместни ангажименти“. Към датата на одобрение на финансовия отчет за публикуване все още няма налична информация от Консорциум ДЗЗД „Винетни стикери 12 – 17“ за сумата на приходите от продажбата на винетни стикери и съвместно направените разходи през 2018 г.

Във връзка със своето участие в съвместната дейност Български пощи ЕАД е признало следните приходи, включително дела си от приходите от продажбата на винетни стикери и разходи и от всички съвместно направени разходи през 2017 г.:

	2017 хил. лв.
Приходи от продажба на винетни стикери	3,482
Оперативни разходи свързани основно с разходи за външни услуги	(2,688)
Финансови разходи	(11)
Финансови приходи	8
Разходи за данък върху дохода	(79)
	<u>712</u>